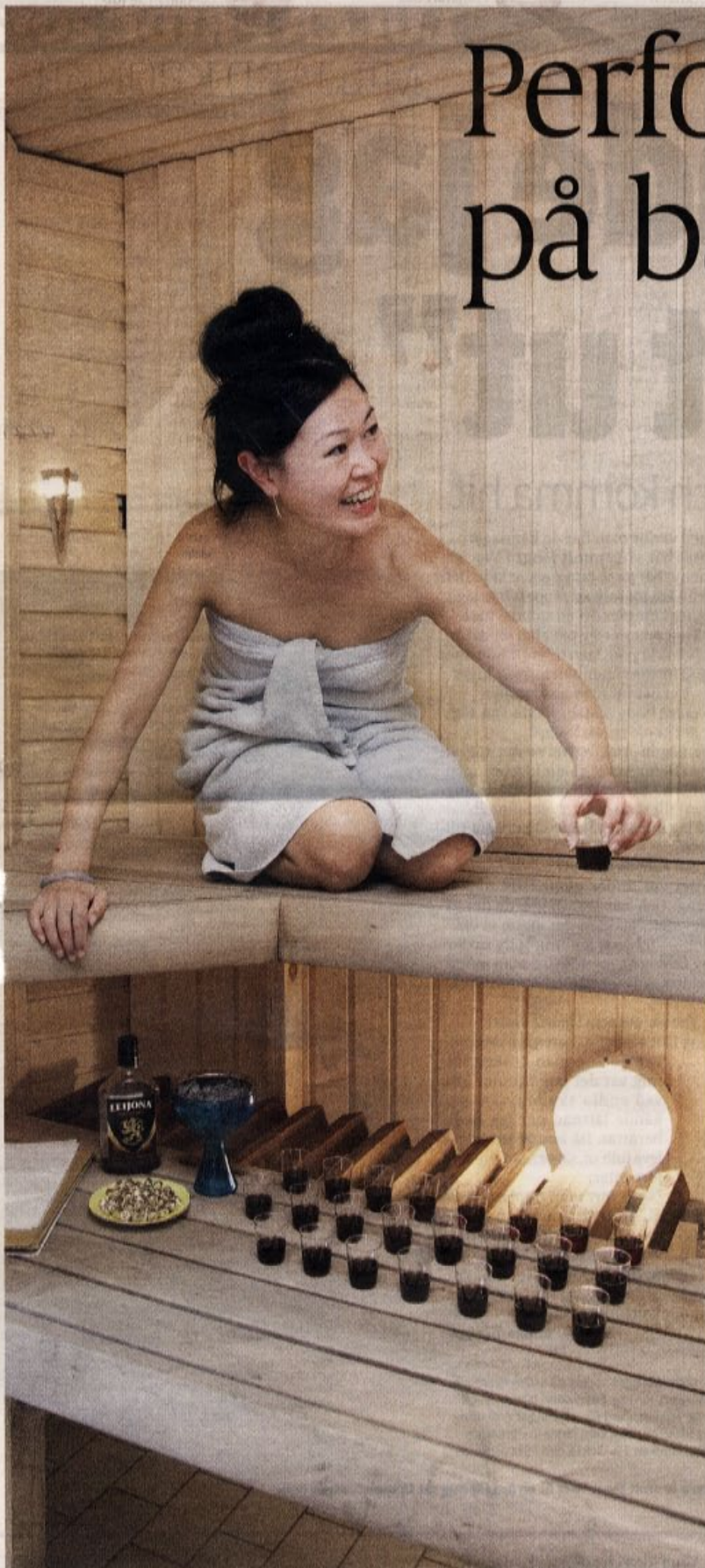

Performance in på bara skinnet

Nu har performancekonsten nått ända in i tornedalingarnas heliga rum: bastun. Då blir det avklätt både för artist och publik.

– Bastun står för så mycket, för hälsa och omvårdnad, säger artisten **Lynn Lu** som rest från London och bjuder på en snaps finskt tjärbrännvin i bastuvärmen.

Det är IKRA-festivalen som pågår för tredje året i Haparanda. Den omfattar dans och performance, men i år är dansslaget blygsamt då Dans i Nord inte medverkar. I stället är det desto fler performanceframträdanden av internationellt kända artister i denna konstart.

Haparanda har en särställning som Sveriges enda utbildningsplats för performance. Det var konstnären Annika Kronqvist, med egen performance debut 1985, som drog igång den i Sverigefinska folkhögskolan 1996.

– De flesta som framträder här har en gång gått vår utbildning. Jag kollar hur det gått för dem och bjuder hit de som lyckats. Andra utländska artister som Lynn Lu har jag anlitat som gästlärare, säger hon.

Festivalen pågår i fyra dagar och drog igång redan på onsdagskvällen.

– Det var så många Haparandabor som kom hit och det var roligt. Det bjöds på både musik och flera performanceframträdanden.

Att det kommer så många som vill se performance är ovanligt. Kommer det 50 är det en jättepublik. När Lynn Lu öppnar sin bastupformance klockan 12 på torsdagen är vi bara fyra, men det är inte så många fler som ryms. Hon hälsar välkommen iklädd ett badlakan och uppmanar oss att anpassa klädseln för den varma bastun som nått knappt 80 grader.

Det är folkhögskolans herrbastu som reserverats, men här är damerna i majoritet. Det är andra performanceartister som tagit av sig kläderna och tagit plats på laven. Där finns Olga Prokhorova från Ural i Ryssland, Alexandra Zierle från Tyskland och engelsmannen Paul Carter.

Universitetsläraren Lynn Lu förklarar varför vi är i en bastu, om dess betydelse i de gränstrakter där vi befinner oss. Hon har läst på. Sedan smuttas det på tjärbrännvinet och småpratats. Det är det som är den konstnärliga upplevelsen, att få uppleva det avklädda samtalet i värmen.

– Jag ska hålla på i fem timmar. Besökarna får komma och gå när de vill, säger Lynn Lu.

Annika Kronqvist genomför den tredje IKRA-festivalen för performance i Haparanda. Gränsstaden är ensam i Sverige om utbildning i denna konstform.

Hon är en av världens mera omtalade i denna konstart. Född i Singapore 1974, har studerat konst i USA, Japan och disputerat i bildkonst i Australien. Hon ställer ut, framträder och föreläser runtom i världen, bland annat på Tate Modern i London. Försörjningen har hon som biträdande universitetslektor i Southampton.

»...hälsar välkommen iklädd ett badlakan och uppmanar oss att anpassa klädseln»

Det är fjorton andra performanceföreställningar under den fyra dagar långa festivalen. Annika Kronqvist framhåller de egna elevernas Olga Prokhorova och Ville Tikkanen, ryskan och finländaren som fann varandra på folkhögskolan i Haparanda och nu är bosatta i Uleåborg.

– Jag tycker så mycket om dem. Olga är så begåvad. Dom vill jag anlita varje år.

Förra året kom 900 som såg performanceartisterna.

– Festivalen är ännu så ny, men den kommer att växa, säger Annika Kronqvist.

JAN BERGSTEN

FAKTA performance

En bildkonstform med rötter i den tidiga modernismen, där konstnären själv framför verket inför publik.

Performance utvecklades under 1960- och 70-talen och kan ses som ett multimedie-montage av bl.a. måleri och skulptur, musik, poesi och film, utgående från skilda kultur-yttringar.

Syftet är skiftande, men ett viktigt drag är viljan att nå utöver etablerade konstformer och sammanhang.

Källa: Nationalencyklopedin

Lynn Lu bjuder bastu- och performancebesökarna på starkt med drag av tjära.

FOTO: JAN BERGSTEN